

Uniwersyteckie Liceum Ogólnokształcące
w Toruniu

Zasady oceniania z biologii

1. Podstawa prawna

- 1) Statut Szkoły;
- 2) Podstawa programowa z biologii (Dz.U. z 2018 r., poz. 467);
- 3) Program nauczania wydawnictwa Nowa Era „Biologia na czasie”;
- 4) Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o Systemie Oświaty, art. 44 (Dz.U. z 2022 r. poz. 2230 oraz z 2023 r. poz. 1234);
- 5) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe;
- 6) Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. 2019 poz. 373).

2. Cele oceniania

- 1) Informowanie ucznia oraz jego rodziców (opiekunów prawnych) o poziomie osiągniętych przez ucznia celów edukacyjnych i jego postępach w nauce.
- 2) Poznanie przez ucznia własnych możliwości.
- 3) Umożliwienie doskonalenia organizacji, metod i technik pracy z uczniem.
- 4) Stymulowanie rozwoju ucznia i motywowanie ucznia do pracy i dalszego rozwoju.
- 5) Kształtowanie umiejętności samooceny.
- 6) Rozwijanie zainteresowań z dziedziny nauki – biologii.
- 7) Rozwijanie i wspieranie umiejętności badawczych oraz kreatywności.
- 8) Wyciąganie wniosków z dotychczasowej pracy ucznia i nauczyciela.
- 9) Określanie poziomu przygotowania oraz predyspozycji do dalszej nauki.

3. Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych, wynikających z realizowanego programu nauczania

- 1) W Szkole obowiązują następujące ogólne kryteria ocen z zajęć edukacyjnych:
 - a) **ocena celująca**: poziom ten obejmuje wiadomości i umiejętności wyczerpująco i w sposób wyróżniający opanowane przez ucznia z przewidzianego materiału programowego wynikającego z obowiązującej podstawy programowej oraz realizowanego programu nauczania; obejmuje także zgodne z nauką rozumienie przez ucznia uogólnień i związków między nimi oraz wyjaśnianie zjawisk bez jakiegokolwiek ingerencji nauczyciela; samodzielne i sprawne posługiwanie się przez ucznia zdobytą wiedzą dla celów teoretycznych i praktycznych oraz odpowiednią kierunkową terminologią naukową i wiedzą wąskospecjalistyczną; uzyskanie przez ucznia tytułu finalisty lub laureata olimpiady przedmiotowej (w przypadku oceniania bieżącego liczą się również olimpiady tematyczne i konkursy biologiczne);
 - b) **ocena bardzo dobra**: poziom ten obejmuje wiadomości i umiejętności, które mogą być trudne do opanowania, dotyczą nowych odkryć, nie mają bezpośredniego zastosowania w życiu

codziennym, nie wykraczają poza obowiązujący program nauczania: trudne do opanowania złożone, nietypowe, występujące w wielu ujęciach, bardzo wyspecjalizowane, trudno przewidywalne w zastosowaniach, nie wykazujące bezpośredniej użyteczności w pozaszkolnej działalności ucznia;

- c) **ocena dobra:** poziom ten obejmuje wiadomości i umiejętności średnio trudne do opanowania przez uczniów, które nie są niezbędne do kontynuowania dalszej nauki, mogą, ale nie muszą być użyteczne w życiu codziennym: umiarkowanie przystępne, bardziej złożone i nietypowe, mające charakter hipotetyczny, przydatne, ale nie niezbędne na wyższym etapie kształcenia;
- d) **ocena dostateczna:** za osiągnięcia na tym poziomie będziemy uważać wiadomości i umiejętności, które są stosunkowo łatwe do opanowania, pewne naukowo, użyteczne w życiu codziennym i absolutnie konieczne dla kontynuowania dalszej nauki: najbardziej przystępne, najprostsze i najbardziej uniwersalne, najpewniejsze naukowo i najbardziej niezbędne, umożliwiające kształcenie na wyższym poziomie (etapie);
- e) **ocena dopuszczająca:** za osiągnięcia na tym poziomie będziemy uważać opanowanie czynności, które umożliwiają uczniowi świadome korzystanie z lekcji: najłatwiejsze, najczęściej stosowane, nie wymagające większych modyfikacji, niezbędne do uczenia się ogólnych podstawowych wiadomości, niezbędne do opisywania podstawowych umiejętności, możliwie praktyczne;
- f) **ocena niedostateczna:** uczeń, ma duże braki w wiedzy podstawowej i nie potrafi ich uzupełnić. Uczeń wykazuje się brakiem systematyczności i chęci do nauki. Nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi odtworzyć fragmentarycznej wiedzy. Braki uniemożliwiają dalszą edukację z danego przedmiotu.

2) W ustaleniu oceny może być brane również pod uwagę spełnienie ogólnych wymagań edukacyjnych wynikających z taksonomii B. Niemierko:

- a) konieczne (K),
- b) podstawowe (P),
- c) rozszerzające (R),
- d) dopełniające (D),
- e) wykraczające (W).

3) Spełnienie wymagań niższych warunkuje spełnienie wymagań wyższych.

- a) **Wymagania konieczne (K)** – obejmują wiadomości umożliwiające kontynuowanie nauki na danym szczeblu nauczania, stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych, tzn.: znajomość pojęć, terminów, praw, zasad, reguł, treści naukowych, zasad działania (uczeń nazywa je, wymienia, definiuje, wylicza, wskazuje), rozumienie ich na elementarnym poziomie i niemylenie ich.
- b) **Wymagania podstawowe (P)** – obejmują wiadomości i umiejętności stosunkowo łatwe do opanowania, pewne merytorycznie, użyteczne w życiu codziennym, tzn.: przedstawianie wiadomości w innej formie niż zapamiętana, tłumaczenie, wyjaśnianie, streszczanie, różnicowanie, ilustrowanie wiadomości, interpretowanie ich i porządkowanie, czynienie ich podstawą prostego wnioskowania.
- c) **Wymagania rozszerzające (R)** – obejmują wiadomości i umiejętności o średnim stopniu trudności, pogłębione i rozszerzone w stosunku do wymagań podstawowych, przydane, ale nie niezbędne w pracy naukowej i zawodowej, tzn.: opanowanie umiejętności praktycznego

posługiwania się wiadomościami według podanych wzorów (uczeń potrafi zadanie rozwiązać, zastosować wiedzę, porównać, sklasyfikować, określić, obliczyć, skonstruować, narysować, scharakteryzować, zmierzyć, zaprojektować, wykreślić), stosować wiadomości w sytuacjach typowych.

- d) **Wymagania dopełniające (D)** – obejmują wiadomości i umiejętności trudne do opanowania, twórcze naukowo, specjalistyczne zawodowo, stanowiące rozwinięcie wymagań rozszerzających, mogące wykraczać poza program nauczania, tzn.: opanowanie przez ucznia umiejętności formułowania problemów, dokonywania analizy i syntezy nowych zjawisk (uczeń potrafi je udowodnić, przewidzieć, oceniać, wykryć, zanalizować, zaproponować, zaplanować), formułowanie planu działania, tworzenie oryginalnego rozwiązania.

4. Sposoby i formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych

- 1) Sprawdzian sumujący (w tym powtórki maturalne) uczniowie piszą po zrealizowaniu działu/lub jego części. Taki sprawdzian jest:
 - a) zapowiedziany z tygodniowym wyprzedzeniem,
 - b) poprzedzony informacją o czasie jego trwania, formie sprawdzania i zakresie treści,
 - c) punktowany, a punkty przeliczane są na wynik procentowy.
 - d) oddany najpóźniej po upływie dwóch tygodni (nie dotyczy dni wolnych, wyjść klasy i usprawiedliwionych nieobecności nauczyciela),
 - e) uczeń ma prawo do ponownego ustalenia oceny otrzymanej z sumujących sprawdzianów w terminie i formie uzgodnionych z nauczycielem. Ustalona w tym trybie ocena (ocena z poprawy) ma taką samą wagę, jak ocena poprawiana,
 - f) uczeń nieobecny na sprawdzianie pisze go w terminie ustalonym z nauczycielem (nie później niż 2 tygodnie po oddaniu sprawdzianów).
- 2) Sprawdzian bieżący (kartkówka) może być przeprowadzony bez zapowiedzi.
- 3) Wykonanie preparatu mikroskopowego, obsługa mikroskopu optycznego, wykonanie rysunku biologicznego na podstawie preparatu mikroskopowego lub obiektu makroskopowo.
- 4) Zadania praktyczne i teoretyczne z metodologii badań przyrodniczych.
- 5) Przy ocenie odpowiedzi ustnych uwzględnia się ogólne kryteria wymagań, a w tym szczególnie samodzielność i dokładność wypowiedzi, rozumienie zagadnienia wiązanie faktów oraz umiejętność posługiwania się językiem biologicznym.
- 6) Aktywna praca na lekcji (rozwiązywanie jednostkowych problemów/zadań/dzielenie się wiedzą) nagradzana jest „plusami” i może być podstawą podwyższenia oceny klasyfikacyjnej.
- 7) Prezentacje – przygotowanie materiału na podstawie literatury i przedstawienie na forum klasy.
- 8) Praca domowa.

5. Ocena śródroczna i roczna

Ocenę klasyfikacyjną śródroczną i roczną wystawia się z uwzględnieniem średniej ocen:

Średnia ocen	Ocena szkolna śródroczna lub roczna
$5,25 \leq$	celująca
$4,65 \leq$	bardzo dobra
$3,65 \leq$	dobra
$2,65 \leq$	dostateczna
$2 \leq$	dopuszczająca
< 2	niedostateczna

6. Warunki i tryb uzyskiwania oceny wyższej niż przewidywana

Warunkiem uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej, jest:

- a) poprawa wskazanych przez nauczyciela sprawdzianów (lub napisanie sumującego sprawdzianu) i uzyskanie oceny nie niższej niż ta, o którą ubiega się uczeń.
- b) uczeń i nauczyciel wspólnie ustalają terminy popraw i uzupełniania zaległości; termin ten kończy się na tydzień (7 dni) przed ostatecznym terminem wystawienia oceny rocznej.

4. Uwagi końcowe

- 1) Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji tuż przed jej rozpoczęciem (nie dotyczy zapowiedzianych prac sprawdzających) – tyle razy w semestrze ile jest godzin biologii w tygodniu).
- 2) Uczeń może korzystać z konsultacji z nauczycielem biologii w wyznaczonym planowo terminie lub po indywidualnym umówieniu się w terminie dodatkowym.